

NAPLO

Előfizetési ár:
Egész évre 4 K | Egyes szám ára 4 fill.
Fél " 2 K | Pályaszavakon 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Csendőrök és haramiák harca Halál a vonat alatt

Előfizetési felhívás. Mi lesz azután?

A „NAPLO”

Január hó 1-én lépett az ötödik év folyamába, ami egy hétfő napon megjelenő lapnál, életrevalóságának, ha nem is fényes, de mindenesetre, tekintélyes, számottevő bizonyossága. Erre az eredményre szerény önértékeléssel hivatkozhatunk, mert lapunk, bár tartózkodik minden politikától, hétről hétre mindinkább terjed annak a közönségnek a körében, mely higgyéssel bírálattal a lap irányát értékelni és becsülni tanulta.

A „Napló” elsősorban a magyarországnak és minden igaz magyar ügynek lelkes és gondos ápolója.

A politikán kívül, a társadalom minden rétegeinek érdekeit képviseli teljes tárgyilossággal, meleg szeretettel és igazságos elfogultansággal.

A kisembernek, az egyszerű munkásság ügyeit ép úgy méltatjuk, mint a paloták szerencsés lakóit és szerény keretekben az irodalom és művészet minden termékére is kiterjeszkedünk.

E törekvésünkben, a magyar irodalom és hírlapírás legjelesebb művelői támogatnak és ma már az ország minden részében olyan ismert jónévű munkatársakkal dicsekedhetünk, ami lehetővé teszi, hogy az aktuális eseményeket és kérdéseket mindig alapos tudással, lelkiismeretes, igazságos elbírálás alapján tárgyalhassuk.

Az újév kezdetével, lapunkat a „Regénycsarnok” rovatjal bővítettük és már január elsején megkezdjük egy elismert nevű jeles írónk

„Az Angyalföld titkai”

Ami rendkívül érdekesítő új regényének közlését, melyet minden újabb előfizetőnek díjtalanul megküldünk.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók. Az előfizetési pénzek a „Napló” kiadóhivatalához (Budapest, Dohány-utca 88. szám alá) küldendők.

Bizalommal tesszük le tehát lapunk V. évfolyamának sorsát a hírlapkedvelő közönség kezébe, azon reményben, hogy buzgó törekvésünket hazafias támogatására mellőnk fogja találni.

Kiváló tisztelettel:

A „NAPLO”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Manapság az a világ megcsontosodott rendje, hogy a ki nemes, kékvérű szülőktől selyem ágyban születik, az örökli szerencsés ősei szerencsés anyagi és társadalmi helyzetét; az a nyomorult pária pedig, aki koldusrongyokban, rossz levegőjű viskóban pillantja meg a napvilágát, rendszeren koldus rongyokat is hagy itt maradót utódaira örökölni.

Pedig a levegő egyformán öleli körül mind ezeket, a nap fénye is egyformán süt le rájuk áldásos melegével és mégis, amikor a két gyermek tudatosan először felnyitja a szemét, máris különbözőn indul meg a lét élet folyása... Nagy-lelkű gondolkodók, emberi szívű rajongók és a sois igazságtalanságát érző elkeseredett férfiak gondolkodtak sokat a viszály felett és valamennyien tudják, hogy ezen változtatni kell, mert nem jól van így...

De ilyen az élet!... Példákat hozhatunk fel, hogy már a biblikus időkben sem volt így és abban a korban, amelyet mi: a műveltek és finom idegűek szívesen tartunk barbárnak és durva erőszakúnak. Mőzes az új világrend férfiai által gyakran citált apostol, úgy irta fővénybe, hogy a hitbizományok, a nagy gazdagságok jogtalanok és ezt akadályozza meg e kijelentésével az Ur:

— Az enyém a föld!... És minden hőszer hétszázévesben visszazsájt a tulajdon joga a birtokos törzsre.

Azután jött Krisztus, aki a szegények előtt megnyitotta a menyeknek országát és szent küldetésével terjesztette az egyistenhitet, mely az új világrend álmodói szerint nem más, mint szociális forradalom a pogánykorban uralkodó uri vallások ellen. Azután jöttek a forradalmak! Ebben biznak a rajongó lelkű ábrándozók, hogy a sok forradalom után végre jön majd egy, amely megoldja a mai világrend korhadó oszlopait. Egy forradalom, akár véres, akár vértelen...

Hiszen ez olyan mindegy... mert vér az van bőven... és olyan olesó!... hiszen most is ezeken ontják a szívük vérért, sorvasztják a testük erejét azért, hogy maguknak száraz kenyeret, gazdáknak puha kalácsot szerezzenek.

Várjuk a forradalmat, amely megszüntesse az élvezet nélkül dolgozók és a dolog nélkül élvezők osztályát,

de jó reményekkel tele lelkünk nem is sejtí, hogy mi lesz azután?...

Hiszen ha azt tudnánk!... akkor talán nem várnák olyan üdvözítő vakhittel a boldogító jövődőt és a nagy tőke kapzsi urai sem reszketnének annyira vagyonukért, életükért.

— Szabadság, egyenlőség, testvériség... Egyenlőség mindenben és mindenütt... Egyenlő jogok és kötelességek!

Ez az!... És amikor az ember lelke ezen a csodás szép bibliai képen mereng, kitéved a pillantásunk a szabadba, ahol nem korlátozza a lelket semmi, ahol hegyek, völgyek között csobogva szalad a patak és komolyan hőmpölyög a folyam és ahol ha tél van egyformán fehér minden; nyáron a lónán szőke buzakalász-tenger sutlog és közbül veres pipacs, kék buza- virág tarkítja a kalászos hullámzását... mellette rozs, árpa, zab és más áldásos vetemény míg az árokban dudva, utifű, fölösleges lapu zöldül értéktelenül.

Az ember mohón szívja be a szabad levegő éltető lehelét és gondolkozva kérdezi:

— Mi lesz ezután?... milyen lesz az új világrend?... hát nem lesznek méhek és tücskök?... hát nem lesz buza kalász és buza- virág?... hanem egy óriási duzzadt szemű buzatábla lesz a világ... Egyenlő jogok... egyenlő kötelességek!...

Istenem, be szép ez!... de vajjon lehetséges-e?... nem marad-e örök ábránd?!... Ki tudja: mi lesz azután?...

Modern házasságok.

Itt a várván várt farsang s véle a házasságkötések főszeszója.

Ilyenkor mutatják be a férjhezadandó leányokat s ilyenkor köttetnek legtöbbször azok a kapcsolatok, melyek a régi hagyományok szerint az égben köttetnek és a melyek egy-egy család alapítását vonják maguk után.

Nem lesz érdektelen tehát, ha összehasonlításokat teszünk ez alkalommal a régi és a jelenben divatozó házasságkötési formák és intenciók között és kidomborítjuk azok jellegzetes vonásait.

Ha a mai frigykötéseket jól szemügyre vesszük, úgy két csoportba osztályozhatjuk: a szerelmi és az u. n. érdekházasságok csoportjába. A házasságok nagyobb százaléka, sajnos, ez utóbbi csoportra jut.

Azt épen nem mondhatjuk, hogy a régi jó világban nem különbözötték volna meg e két válfaját a házasságkötéseknek, mert akkoriban ép úgy rátalálunk a szerelmi mint az érdekházasságokra is, csak hogy akkoriban a nagyobb arányszám a szerelmi házasságokra jutott, míg az érdekházasságok a jól megérdemelt lenézésben részesültek.

A férfi, a hős, a dalia, megküzdött jegyese szerelméért, és sokszor nagyon sokszor arája nevével ajkain indult a harciba, veszélybe, a halálba...

Egészen másképp történik ez manapság. Most már a jövődöbeli jegyes kezét és kezét, nem kell lovagi tornákon kiküzdeni; ma már nem himeztetünk a drága aranyos kis kacsoival lobogót, melylyel azután a keresztiesek diadalmas harczokat vívnak, avagy megtalálják a hősi, bajnoki halált. Ma a házasulandó fiatalember, mielőtt lábát a leányos házba tenné, — tisztelet a kivételnek — alaposan bepillant a telekkönyv rideg rubrikái közzé, hogy hány holdas a vagyon s mennyi a teher rajta, — s ha e szemlélődés kielégítő eredménnyel jár, csak ez esetben következik a szerelmi vállomás. Addig meg sem kezd az udvarlást.

De ne gondoljuk azt, hogy az ilyen érdekhajhász urak visszautastásban részesülnek. Mert bizony sok a férjhez adandó lány, de kevés az érdemes házasulandó fiatalember. Meg azután melyik leány szeretne pártában maradni?!

A fiatal emberek pedig tudják és egyben éreztetik is e fölünyüket. A farsangi mulatságokon leginkább tapasztalhatjuk ezt, a hol nagyon sokszor megtörténik, hogy kövéllel kell fogdosni az érdeknélkül is mulattató fiatalembereket.

Táncolni ma már csak a 22 esztendőös gavallérok szoktak, mert azon a koron felül már derogálna nekik. Meg aztán ifjuságunk hamar belekóstol az efféle mulatságokba és így nem is kell csodálkoznunk azon, hogy hamar bele is csömörtenek.

Sokszor látunk bálokon, táncmulatságokon teifölös száju, a rövid nadrágból alig kinőtt urfiakat, akik már mint rendező, hangadók szerepelnek és a szülleik még örömlüket is lelik benne, hogy fiókaik ily gyorsan kezdik a virtusokodást. Így aztán a bálok is elvesztették azt a szerepüket, melyet tulajdonképpen be kellene tölteniök. A balok hivatása régente az volt, hogy a társaságnak

bemutassák az eladólányokat és lehetőleg megismertessék oly fiatalemberekkel, kiknél a komoly szándék nincs kizárva. Az által azonban, hogy az egészen fiatal-fiatalok ki-szorította a parkettről a korosabb és komolyszamba vehető fiatalembereket, a bálóknek létjogosultsága teljesen megszűnt. Alapos reformra van tehát e téren szükségünk. A szülők ne engedjék meg, tisztán hiúságból, hogy fiu gyermekük oly korán vegye ki részét az élet örömeiből és akkor majd nem fogja el őket, a sokszor csupán affektált spleen és cinismus, melylyel tűntetni szoktak.

Ne engedjük elveszni a farsangi mulatságok hivatását, melyet mindeideig betöltöttek s melyet hova tovább épen a felsorolt körülmények veszélyeztetnek, hanem állítsuk vissza arra a szép és ideális magaslatra, melyen évszázadokon keresztül örömlünkre tündökölt.

A Napló Mindenütt

Az ex-lex.

Most, hogy ismét beleszöppentünk az ex-lexbe, az állami organizmus szervei egyre-másra kezdik felmondani a szolgálatot. Nagyobb baj mindebből nem származik ugyan, de annál több kellemetlenség. A hivatalokban felhalmozódik a restancia s később, ha beáll a törvényes állapot, megszaporodik a munka. Mindez pedig rendeleti uton történik, mert nemcsak dolgozni, hanem összetett kézzel ülni is csak parancs-szóra szabad. — Az anyakönyvvezetés ezen a réven a házasságra vezető szerelem is alá van vetve az államhatalomnak. A sziveket az anyakönyv-vezető kapcsolja egybe; ha nincs anyakönyvvezető, nincs házasság. — S mivel az ex-lex alatt nem szabad gondoskodni anyakönyvvezető-helyettesről, az ideiglenes törvénytelen állapot ezen a téren könnyen állandóbb törvénytelen állapotoknak lesz az előidézője. Azért hát a szerelmes párokat elsősorban fogja érdekelni gróf Andrassy Gyula beügyminiszternek az összes főispánokhoz intézett azon rendelete, amelyben meghagyja nekik, hogy az ex-lexben helyettes-anyakönyvvezetőket ne nevezzenek ki, mert ő azoknak a tiszteletdíját nem fogja kiutalványozni. Ex-lexbe jutott hát a szerelem is, amíg ismét törvényes jogaiba nem iktatják.

Az üzlet — üzlet.

A belügyi kormány ráirt a vármegyékre, hogy adják ki a nyájas vidéken a jelszót és parancsolatot, hogy: — Le az alkohollal!

A minisztérium egészségügyi osztálya ugyanis erősen dolgozik az alkoholizmus ellen. Egyelőre persze csak... papíron... A kormány társadalmi akcióit kíván s ehhez hatósági támogatást nyújt. Azt szeretné, ha az ország minden községében alkoholelles társaság alakulna s a társadalom vetne gátat az elhatalmasodott iszákosságoknak, mely elrettenítő számban szedi az áldozatokat. Nem rendelet kell ide, hanem törvény. Terjeszsen elő a kormány javaslatot s a parlament alkossa meg a törvényt, melylyel az összes pálinkaméréseket bezárja. Addig míg az állam jövedelmeinek gyarapítására szabad kezet enged a pálinkával való mérgeztetést üzőknek: hiába való minden társadalmi erőlködés. A társadalomnak nincs végrehajtó hatalma. A társadalom nem tilthatja meg a pálinkamérőnek, hogy ne részegítse le az embereket csak azért, hogy abból haszna legyen. Üzlet, — üzlet! Elvégre az állam maga is üzérkedik, mikor a „gyilkos hatású“ pálinkának kimérését kicsinyben és nagyban egyaránt megengedi, sőt a pálinkamérőket ezen a címen meg is adóztatja.

Amíg lesz aki a pálinkát árulja, mindig lesz olyan is, aki veszi — és aki megveszi, az meg is issza, akár-hogy tiltakozunk is ellene...

Jogy ír a német — magyarul.

A napokban egy insbrucki cég az alábbi magyarságu körlevélben kéréselt meg sok magyar kereskedőt, hogy magyar pénzüket küldjék az ő olcsó német portékájáért. Ime a levél: „T. c. Miután az én mintám után a kereslet roppant nagy, kényszerítve vagyok önt megkérni, a föllem kért mintagyűjteményemet belátás után lehetőleg azonnal, becses feladásával, visszaküldeni, mert máskülönben a minták nekem hiányzanak, ami az üzletemet zavarba hoz. Egyben megbizositom, hogy megrendelést az ön legnagyobb meglepődésére ki fogom végezni. Tisztelettel gyáros.“ Még szép tőle, hogy csak a rendelést fogja kivégezni és nem a magyarokat is! Mert a német sógortól az is kitelik!...

Érdekes távirat.

Egy vidéki marhakereskedő az alábbi stilszerű táviratot intézte egyik kollégájához:

„Holnap minden disznó a pályaudvaron lesz. Önt is elvárom. Én nem mehelek, csak holnapután, mert a személyvonat nem visz ökröket. Marha ára emelkedett, lássa el magát; ha ökröre van szüksége, gondoljon rám.“

És a marhakereskedő megértette a sürgőnyt és annak utasítása szerint járt el.

Osztrák butaság.

Salzburg város tanácsa megtagadta egy vásári hirdemény elfogadását azért, mert a vásártartó város magát Győrnek és nem Raabnak nevezi. Ugyanazok az osztrák-németek, akik tartományaik iskoláiból végleg ki akarnának küszöböllni minden nem német szót, — nekünk magyaroknak azt is zokni veszik, ha saját helyiségeinket a magunk nyelvén nevezzük el. A más nemzetek elnyomására induló sovinizmusnak sehol és senkinél nem vagyunk barátai, afelől azonban tisztában vagyunk, hogy a nemzetközi forgalom szempontjából is legjobban, ha minden helységnek legalább hivatalosan csak egy neve van és pedig az a neve, amelyet saját népe adott neki. Ezért csak szánakozó mosolyra indít a jeles osztrák város újabb buzgólkodása; abban a miniatűr-küzdelemben, melyet bakafántoskodásával támasztott, már biztosan mi fogunk győzni, mert mellettünk van a józan ész és a társadalmi fejlődés iránya. Salzburgot mi nem tehetjük Sóvárrá, már Wient se Béccsé, de Budapest is Budapest marad, Győr is Győrnek — és az osztrák is — butának!...

A kaposvári „Erzsébet-egyesület.“

Kaposváron még az 1904. évben alakult „Erzsébet-egyesület“ név alatt egy humanus intézmény, mely áldásos céljával a gyermeknevelést tűzte ki elsősorban. Védnöke a minden szépért és nemesért rajongó Molnár Viktor államtitkár, védnöknője a fenkölt gondolkozású Kacsokovics Zoltánné Talián Margit urhölgy, elnöke pedig a vármegye derék főispánja, Kapotsky Jenő. Az egyesület életét lelke és ügyvezető-igazgatója, a minden női erényekben gazdag Nagyné Csorba Mária, aki a polgári leányiskolában már 34 óta működik, mely időből 28 évet mint igazgatónő töltött el, általános szeretetben és hecsülésben. Ez a lelkes honleány, nemes, nagy szívével legutóbb a szünidei gyermek-telep létesítését tűzte ki feladatául és fáradhatatlan buzgalommal azon fáradozik, hogy a gyermekek, akik szünidejüket eddig Fiume, Lovrána és Cirkvenicában töltötték, minél előbb Magyarországon tölthessék el. E célból Zichy Béla grófnál, a jótéteményéről ismeretes főúrnál kieszközölte, hogy a nemes gróf az Erzsébet-egyesületnek a Balaton-partján, gyönyörűen befásított fenyves-

ajándékozzon szünidei gyermektelep céljaira. Azután gyűjtés útján már olyan szép eredményt ért el, hogy a tekintélyes összeggel nemsokára már az építkezéseket is megkezdhetik. Ha társadalmunk minden arra hivatott tényezője úgy fogná fel nemes hivatását, mint ezt a nagylelkűségében is szerény Nagyné-Csorba Mária fenkölt példája mutatja, akkor sok nyomor nyerne enyhülést és sok szenvedő könnyeit lehetne emberbarátiilag elosztani... Pedig ez volna minden igaz magyar nőnek, honleányi legelső kötelessége...

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle EMULSIÓ. Jobb, mert könnyen emészthető és ennél-fogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolaját undorító ize miatt visszatartásítják.

As Emulsió vándorlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kerjük figyelembe venni.

Csakis tiszta és magasfoku lototeni (norvégországi) csukamájolaj használatát engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIÓ készítésére; mert csak ez a legáltalánosabb a világon

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

IRODALOM MUVESET

A KÖNNYEK ÉLNEK.

Csak egy napig foglak még látni,
Azután el kell tőled válni —
A nyárra jön az ősz, a tél,
Hallgat a csók, a könny beszél.

Sáppadtak vagyunk mind a ketten,
Kicsiny kezéd reszket kezemben;
Körödtünk minden beborul,
A szívünk lassan elszorul.

És nem is beszélünk egymáshoz,
Nem kell beszéd a bucsúzáshoz;
A könnyek mindent elbeszélnek,
Szavak meghalnak, könnyek élnek.

Vértessy Gyula.

Fővárosi színházak. Nem panaszkodhatunk, hogy az elmúlt színházi hét nem volt gazdag érdekes újdonságok színrehozatalában. A „Vigszínház“ új kontóben, új rendezésben a „Makrancos hölgy“-et mutatta be rendkívüli sikerrel, melyből az oroszlanrész, mint rendezőt és előadót, Hegedűs Gyulát illeti. Ez az istenáldotta művészember mindég újabb és újabb oldaláról mutatkozik be és gazdag színészi vénájával, sajátos egyéniségével ismétellen feltétlen hódolatra kényszeríti hallgatóságát. De most mint rendező is figyelemre méltó munkát végzett és derék gárdájával olyan csatát nyert, melyre méltán büszke lehet.

A „Király színház“-ban a szerző személyes vezényletével óriási sikerrel mutatták be Lehár, „Luxembourg grófja“ című operettjét, mely Bécsben már az 50-ik előadásig eljutott

és itt nálunk is szokatlanul nagy fogadtatásban részesült. A színházat zsúfolásig megtöltő közönség, az összes szereplőkkel együtt Lehár is számtalanszor a függöny elé idézte.

A „Magyar színház“ pedig „Csalládai tűzhely“ gyűjtő cím alatt Biró Lajos három egyfelvonásosát mutatta be, melyben a színház legjobb erői vetélkedtek egymással a sikerért. Az érdekes három darabot, egy vezérgondolat kapcsolja össze és Biró Lajos ezekben ismét tanujelét adta gazdag írói invenciójának. Az előadást Vajda László rendezte nagy gondnal és tapintattal.

Szegedi színház. Szegeden a múlt héten mutatták be Dainok Lajos asztalosmester „A pesti gyerek“ című népies színművét, zsúfolt ház előtt. mely az újdonságot nagy tetszéssel fogadta és a szerzőt a szereplőkkel együtt zajosan megtapsolta. Az új darabnak vannak ugyan technikai fogyatkozásai, de szerzője alaposan ismeri a népeletet és zamatos magyarsággal írta meg darabját, melyet a szegedi Dugonics Társaság ezer koronával jutalmazott, melyet a szegedi Iparos-egylet az előadás folyamán díszes babékoszorúval tüntette ki.

Színészet Szekszárdon. Fehér Vilmos társulatánál Szekszárdon, a múlt héten három estén át vendégszerepelt Tollagi Adolf, a Népszínház volt kitűnő komikus a „Nebántsvirág“, „Vöröshaju“ és „Stern Izsák“ című darabokban, teházak előtt, rendkívüli sikerrel. Mellette leginkább ünnepezték Kállai Kornéliát, a társulat jeles primadonnáját.

A debreczeni színházban Zilahi Gyula igazgató, egymásután játszatja a fővárosi színházak legjelesebb újdonságait, a közönség általános meglepedése mellett. Legközelebb bővebben rátérünk a társulat működésére.

Halál a vonat alatt.

Végzetes szerencsétlenségről értesít bennünket nagybajomi levelezőnk. A szomorú eset a következő:

Bátori István nagybajomi vendéglős a kéthelyi szőlőkbe ment bort vásárolni. Amikor a bevásárlás megtörtént, a vendéglős Weisz György nevű kocsisát a borral megrakott kocsihoz hazaküldte. — Weisz György szombat este 6 óra tájban indult el a kéthelyi szőlőből.

A borral megrakott kocsi lassan, nehezen haladt előre. A kocsis fázott is, unatkozott is és hogy könnyebben teljék az idő, néhány pohár bort fölhörpintett. Ennek hatása alatt aztán Weisz György a bakon ülve — elaludt. A lovak természetesen ettől kezdve ellenőrizetlenül mentek előre és bizonytalan utakon vonszolták maguk után a borral megterhelt kocsit.

Mesztegnye község határáig nem történt baj, itt azonban beütött a katasztrófa. Amikor ugyanis a lovak a pályatesten haladtak át, éppen abban a pillanatban robogott el ott az esti személyvonat, amely elütötte a kocsit. Az álvó kocsi a kerekek alá került és olyan rettentő sebeket szenvedett, hogy szörnyet halt. A kocsi természetesen darabokra tört, ugyszintén a hordók is és az összes bor elfolyt. Az egyik ló ott a helyszínen kimúlt, a másik is súlyos sértüléseket szenvedett.

A szerencsétlenség pillanatában

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában

Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkővek rendkívüli nagy választékban kaphatók.

Minden e szakmába vágo munkák, temetői javítások, vésések és aranyozások intányosan és lelkiismeretesen készülnek.

mozdonyvezető fékezett és a vonat néhány pillanat múlva megállott. Nyomban helyszíni vizsgálatot tartottak s ennek során hamarosan kiderült, hogy Weisz Györgyöt halálra gázolta a vonat.

A kocsi-romokat azután eltakarították a sinekről és a vonatot tovább ment. A boldogtalan kocsis holttestét Nagybagomba vitték, ahol ma temetik. Vizsgálatot természetesen senki ellen nem indítanak, mert nyilvánvaló, hogy a szerencsétlen ember a saját vigyázatlanságának ett áldozatává.

Minden étkezés után egy késhegynyi

DIGESTOL GLÜCK

legelőkétesebb emésztőporból, mely elősegíti az emésztést, fokozza a bélműködést és étvágyjavítólag hat. Javulva van a gyomor és bél legkülönbözőbb bántalmainál, bélrengésnél, ét-oo vágytalanságnál stb. Kapható 3 K-ért minden gyógyszerárban 3 dabozt 5 K-ért franco küld. Főraktár: **GLÜCK REZSŐ** gyógyszerháza Budapest, VI., Hungária-körút 93.

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T. tüdőbeteg ambulatoriuma
VI. kerület, Délibáb-utca 23. szám
Betegfelvétel és rendelés:
d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.
Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

3000 darab
Japan
PARAVÁN

(KÁLYHA-ELLENZŐ)

érke- **NAGASAKI** gözhajóval, a mely zett a NAGASAKI míg a készlet tart, a kevetkező rendkívüli kedvezményes árban jut elárussítára:

- 190 cm. magas, 92 cm. széles drap alapon, aranyhímzéssel K 14.—
- 105 cm. magas, 120 cm. széles, színes szövet alapon, remek szép kézi hímzéssel K 21.—
- 118 cm. magas, 130 cm. széles, fekete szövetalapon, aranyhímzéssel K 22.—
- Ugyanez színes alapon K 26.—
- 160 cm. magas, 200 cm. széles, remek szép kézi hímzéssel, színes alapon K 38.—
- 160 cm. magas, 200 cm. széles, fantázie hímzéssel, szövött alapon K 50.—
- 160 cm. magas, 200 cm. széles, művésziesen hímzett kézi hímzéssel, szövet alapon K 58.—

KOTÁNYI JÁNOS
VI., Teréz-körút 7. sz.
és annak belvárosi áruháza
Presster Béla
IV., Kecskeméti-utca 8. szám.

TÖRLEY
PEZSGŐ

Nyilttér.

Sternberg
Ármin és Testvére
cs. és kir. udv. hangszergyár központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden cikkről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.
KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem”-mel melyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czégünk nyert el.

Zálogcédulák a

brilliánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliónsokért többet fizetek, mint amennyit ujonnan vették. Schiller Izidor, Sip-utca 8.

HIREK
A hétről.

Fiatal bűnösök.

A büntető novellának a fiatalok bűnösökre vonatkozó része 1910 január elsején lépett életbe. Ennek a humánus törvénynek főcélja az, hogy a bűn utárára tévedt gyermekeket és fiatalok bűnösöket mindjárt az első bűnbeesés-kor ne zárják börtönbe a züllött emberek közé, ahol csak lefelé haladhatnak a bűn lejtőjén, hanem jó emberek által jó utra térítsék és hasznos tagjaivá neveljék a társadalomnak.
A múltban a börtönbe, fogházba ke-

rültek ezek a gyermekek, a hol a romlott társaságban, fogékony lelkük még mélyebbre süllyedt, úgy, hogy amikor kiszabadultak, nem volt, aki segítene volna őket, nem volt senki, aki az életben jó tanácsot és tettel szolgált volna nekik és a szerencsétlenek visszaestek a bűnbe, a posványba és folyton veszélyeztetették a közbiztonságot. Az új büntető novella humánus intézkedése mérhetetlen kincset ér az egyénre, társadalomra és nemzetre egyaránt.

A társadalomnak s az élet által meg-edzett jó embereknek kell odahatni, hogy ennek a törvénynek fogantója is legyen. A tévedt kiskorúak részére pártfogót rendel ezután a bíróság, akinek nemes hivatása lesz pártfogoltja lelkét megnemesíteni és ha arra szükség van, becsületes munkát szerezni részére. Kötelessége lesz a pártfogónak a bíróságot a fiatalok előéletéről, családi és vagyoni viszonyairól, életmódjáról már a tárgyalás előtt értesíteni. Ha az ilyen bűnös próbára bocsátatik, a pártfogó az, aki gyakoribb érintkezés által a pártfogoltat jó uton megtartja, óvja az erkölcsi veszélytől, ha tud, állást szerez neki és más módon támogatja. Ilyen magas hivatása van a pártfogónak, aki ha szíve mélyéből, teljes szeretettel foglalkozik a gyermekekkel, sikert is ér el. Ha így fogja fel a kiszemelt pártfogó nemes hivatását, akkor sok bűnbe tévedt, fiatal lelket menthet meg a társadalomnak és sok hasznos, munkás polgárt nevelhet a hazának...

A Haverda-ügy Szegeden.

Akik szeretik a pikáns izeket és a fűszeres szenzációt: azokat nagy csaldás éri. Az az illat, pikantéria és fűszer, amit a Haverda-féle bünper Szabadkán a nyilvánosság asztalára terített, a szegedi esküdtbírói tárgyalásból kifolyólag nem kerül még egyszer a közönség elé, mert — mint jó forrásból értesültünk — a Haverda-ügy szegedi tárgyalása nem lesz nyilvános. Zárt tárgyalás lesz.

Tele vagyunk tisztelettel az igazságszolgáltatás hivatásához és munkájához, mert előttünk a bíró, aki a törvénnyel kezében az igazságot keresi, de őszintén ki kell mondanunk, hogy nagyon helyénvaló lesz, ha ez az értesülésünk igaznak fog bizonyulni. Heylesléssel fog találkozni a komolyan gondolkodók körében, ha a Haverda-ügy tárgyalásának megkezdése után a királyi ügyész indítványozni fogja a zárt tárgyalást — amely tervbe van véve — és ezt a törvényszék tárgyaló tanácsa el is rendeli.

A szabadkai nyolc napos tárgyalás úgy hatott mindenkire, mint egy föloszlási folyamat, amely a fórumra kerített botrányok bacillusával mérgette meg a levegőt. És nem lehetetterősebb óhajításunk annál, hogy az egész ügy minél előbb eltakaríttassék. Huzzon rá minél vastagabb földréteget az ítélet és tűnjenek el szemünk elől összes csuf és kórságos szereplői.

Testvérgyilkos.

Rémregénybe illik az a borzalmas történet, melyről Felsőszeg községből értesítenek bennünket. A dráma hőse egy fiatal parasztember, ki viruló szépségű hajadon nővérét gyilkolta meg, csak hogy annak pénzéhez juthasson.

Felsőszeg községben 1903. év nyarán halt meg a környék egyik leggazdagabb birtokosa, Duka Péter. Halála után rengeteg vagyonát fia, a 28 éves István és leánya, a 18 éves Teréz örökölte. A fiatal legénynek, aki akkorában nősült, nagy szüksége volt a pénzre

s kapzsi ember lévén, gonoszított sem riadt vissza, hogy az örökségnek a leányra eső részéhez jusson. A temetés után a fiatal Duka behatolt huga lakására, testvérét megfojtotta s azután felakasztotta, hogy olyan látszata legyen a dolognak, mintha a leány öngyilkos lett volna.

Duka István fiatal felesége tudott a gyilkosságról s még akkor el is mondta az esetet Papp Miklós bírónak, aki egyben halottkém is volt. A bíró azonban, aki jó ismerőse volt a fiatal Dukának, elhallgatta a dolgot s a szerencsétlen leányt eltemették annak rendje és módja szerint. Most azonban kiderült a hat évvel ezelőtti elkövetett borzalmas testvérgyilkosság. A napokban bíróválasztás volt a községben. Duka István a régi bíró, Papp Miklós ellen dolgozott, akit a község nem is választott meg. Papp ezért boszúból feljelentette Dukát s elmondta az egész hat évvel ezelőtti történet gyilkosságát. Miután a bíró szavait a fiatal gazda felesége is megerősítette, a csendőrség letartóztatta Duka Istvánt.

Csendőrök és haramiák harca.

Az utóbbi időben egymást érték Bihartorda környékén a vakmerő rablótámadások. A csendőrök kétszeres éberséggel kutatták a gonosztevőket, de sokáig nem sikerült nyomára jutni, hogy ki áll a veszedelmes banda élén. Néhány nap előtt Katona Imre csendőr nyomára jött, hogy Papp György híres veszedelmes verekedő, esténként hatod-heted magával garázdálkodik. Azóta a lelkiismeretes csendőr a banda után vetette magát. Szombaton éjszaka a falu alatt tetten érte a jómadarakat, amint betörést akartak elkövetni. Papp György elébe ugrott s mikor a csendőr lövése emelte a fegyverét, hat marcona legény ugrott elő és hátulról lefogták a csendőrt.

Papp György erre a csendőr kezéből kiakarta csavarni a fegyvert. Vad dulakodás keletkezett. A csendőr kétségbeesett erőfeszítéssel viaskodott a hat emberrel. Papp Györgynek végre sikerült lecsavarni a csendőr fegyverét a szuronyt, amivel az ártalmatlanná tett csendőrt mellbe szurta. A súlyosan sérült csendőr végső erőfeszítéssel kiszabadította magát támadói kezéből és a fegyverével közéjük lött. Erre a hat utonálló ismét neki rontott a csendőrnek és Papp György többször megszurta. A több sebből vérző csendőr erre futásnak eredt és segítségért kiáltott. Segélykiáltásaira a csendőrőrs-járat elősietett, kétszer a legényekre lött. A támadók az éj sötétjében elmenekültek.

Katona Imrét, a súlyosan sérült csendőrt eszméletlen állapotban szállították a laktanyába. A csendőr támadói közül csak Papp Györgyöt ismerte meg. Másnap reggel a csendőrőrs értesítette az esetről a nagyváradi csendőrparancsnokságot, ahonnan egy hadnagy vezetésével két csendőr szállított ki a bihartordai csendőrség megerősítésére és a vizsgálat megejtésére. Papp György, a haramiák vezére eltűnt a faluból s egyelőre a nyomozás eredménytelen. A támadókat még Papp Györgyöt kézre nem kerítik, nem tudják kinyomozni.

A természet mindig a legnagyobb gyógyművész, eszközei és útai csodálatosak. Így például a csukamájolajat is, oly gyogyerőket tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb ízű és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „Scott-féle Emulsió”, mely most minden gyógyszer-tárban kapható.

Löw Sándor Budapest,

ő Cs. és Kir. Fensége József főherczeg udvari szállítója.

VIII., József-körút 81. szám.

Legjobb munka és kitünő anyag irásbeli jótállás mellett. — Saját ékszer- és óraműhely. — Méltányos árak. A magyar kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirtda szerződött óraszállítója. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Az Angyalföld tükrei

(Regény.)
— Ugy látszik ma hasztalan várakozunk — szólalt meg a csoportban a háifejú „Nagyásos.” Nem kontaktom hiába a lábaimat, megyek egy korigyűgyira, ha ugyan megemberrel még egy kis hitellel a jószívű korcsmáros.

A „Póstás” elfanyalódott, megkékült arccal nézte, a bokáig sáros, rongyokba burkolt lábait és folytonosan azt dörögte magában:

— Hiszen ha csizmám volna!

A „Vörös ökör” nagyot huzott, a mindég magánál előre tartott pálinkás butykosból, mialatt gyanakvó tekintetével folyton nézegette a „Póstást”, akit azzal eyanusított, hogy a szénhányó lapáját ellopta és a korcsmárosnál elzalogosította.

— Szégyelheted magadat, a fősvénységem miatt! — mormogta a „Póstás”, mikor látta, hogy szomszédja egy korigyűgyital is sajnálta megkínálni.

— Ha meggebedsz se adok, amíg a lapátom elő nem kerül! — kiáltotta vissza a másik.

— Ne ordíts, te tökéletlen! Mit tudom én, hová lett a lapátod? Talán te magad itad be!

— Itta a hóhér! Én a lapátomat követelem!

— Bárcsak csizmám volna! — nyöszörögte tovább a „Póstás.”

Vére valamennyien megunták a hosszú várakozást és lassu, csoszogó lépésekkel, mintha csak egyet értettek volna, neki indultak a „Vig munkáshoz” címzett korcsmára, melynek ajtaja felett egy vörös lámpa hívogatólag integetett feléjük.

Az uton egy macska hullájára akadtak; a szegény párát elgázolta a kocsi. A szőrét meglepte a téi köd, labái megdermedtek az utolsó tusában...

— Nézzétek csak ezt a hitvány dögöt! — kiáltotta a „Nagyásos”, mialatt lábával durván megrugta az eltorzult állatot.

— Szép kis találmány! Ennél egy kroncsi is többet ért volna, vacsorára!

A „professzor” vad kegyetlenséggel megfogta a hulla farkát, háromszor megfogta a levegőben, aztán egy üres telek fakesítéséhez csapta. A többiek röhögtek a bestiális tréfán, csak Poéta Bandi emelte fel a karját, mintha meg akarná akadályozni az embertelen durvaságot. Minden csepp vére a sápad arcába szökött és mély megvetéssel fordult megvadult társaihoz:

— Mit röhögtek, ostoba állatok! Nem sajnáljátok azt a szegény jószágot? Mit vétett nektek? Semmit! Vigyázzatok, megeshetik, hogy még mink is így pusztulunk el az utszélen, mint ez a szegény macska!

— Ne papolj ostobaságokat, te poéta!

— Még sérteget az éhenkórász!

— Mintha jobb volna nálunknál?

Igy ordítottak felé, emberiségükből kivetkőzött társai, akik a poéta sejtelmes jóslata által lelki mélyen taláva érezték magukat és megfélemlítve, buta hallgatásba merültek, mintha végig nyilalt volna rajtuk, vigasztalan sorsuk minden gyöttrő nyomorusága.

Igy léptek át a dühös levegőjű kocsmá kőszűbét, a hornan fojtó gőz és pirafüst omlott kifelé a hideg levegőbe. Lehorgasztott fejjel, busan görnyedezve helyezkedtek el a közönséges falócákon és székeken.

A „fekete jász” szeméi megteltek könnyekkel. Emlékezetében felujult egész multja, gyermekkora; a kényelmes szülői ház, ahol testvéreik körében vigan játszadozott a tágas udvar porondján. Nagyokat sóhajtva némán merengett maga elé.

A „Póstást” elfogták megszokott, régi hiszterikus görcei. Zokogott, vonaglott, mint az iskolás gyerek, akit vétségem kaptak:

— Hitvány, komisz fráter vagyok! Nyomóult, cudar féreg! Itt lopom az időmet semmittevésel, — otthon pedig az asszony vörösre sítja a szeméit utánam! Szegény a szony! Pajások, kössetek zsinogot a torokomra, hogy ne bírjam az italt! Verjétek be a koponyámat, mint a hitvány patkányt! Gazember vagyok, cudar vagyok!

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Osztrák merénylet a boszniai magyar bank ellen. Hirt adunk arról, hogy az osztrák keresztényszocialisták galád tervet eszeltek ki arra, hogy megakadályozzák a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* által Boszniában létesített magyar agrárbankot abban, hogy a kmetválságot tüzeli tevékenységébe foglalhassa. A merényletet azzal követték el keresztül akarják vinni a boszniai pénzügyeknek adományozott szabada mak visszavonását. Ez a gazdasági robbantás, hir szerint, a bosnyák alkotmány élelbelépteése után fog megtörténni. Bécsben ugyan erősen leplezik ezt a galád támadást és azzal szépítgetik a dolgot, hogy a szabadalmak megvonása nem érinti a Boszniában alapított magyar bank intézményét. De mivel ismeretes, hogy a magyar tőkének ez a nagyszerű érvényesítését éppen arra alapította a Kereskedelmi Bank, hogy a kmetválságot fölvehesse üzleti tevékenységébe és a kmetválság lebonyolítása a szabadalmak épséiben tartásától függ, kétségtelen, akármennyire szépítik is Bécsben a dolgot, hogy az egész merénylet a boszniai magyar bank ellen irányul. Ugy értesülünk, hogy a bosnyák hercegovinai kormány a saját közgevel és hivatalos pénzekből akarja megváltani a kmetket. Ennek az osztrák támadásnak útját kell állni, mert türehtetlen volna, hogy Bosznia ahol a magyar ág annyi ádozatot hozott, tisztán az osztrák kapzsiság z ákmánya legyen.

Kladja:

A „NAPLO” UJSAGVÁLLALATA.

Legjobb benzinmotoros cséplő-készletek csakis

Kállal Lajos mo'orgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 28.
Kaphatók. — Tössék díszítárlapot kórni

? Hol találkozunk?

Színészek, trókr és művészek találkozó helye:

Gläser „METEOR” kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és milder féle kávéházi italok a legméltányosabb árban szamittatnak.

Sedianszky József szücsmester

Budapest, VII. Klauzál u. 2.
A j. n. k. a l. c. ózanso no minde fe e. a. munkák eke szidee n. m.;
magyar díszruhák, muffok, tptók, f. r. f. a n. o. uta ó bundákat lav. i. s. e. o. z. d. a. n. a. k. és p. o. a. n. a. k. e. z. i. t. e. k. a. l. o. g. o. c. s. e. b. b. a. k. o. n.
Téli ruhák nyá i gondozásra elfogadta nak

BUTOR.

Arverésen vett régi és új, legolcsóbbtól a legjobb minőségig. Ugy szintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebéd- és uri szobák, angol főzgarmiturák, ezalonzarniturák, szöngvegek, csillárok, p-tró'eamlárnák, olajfestmények és irodai berendezések legolcsóbban beszerezhetők

Ancsel és társana.,
Dob-utca 22.

Hirdetések felvételnek a kiadóban.

OSTENDE-KAVÉHÁZ

RA ÓCZI-UT 0.
Előkelő családok talál ozohelye.
Remek hideg vacsorák, melyet házilag francia szakácsom által készítették.

Esténként
Bácskai Masi Kálmán
a szabadkaiak és a Margitsziget közkedvel cigányprimasa teljes zenekaraval hangversenyoz Szives partitotást kér

Gross Ödön
az Esténként és a nyitgyházal Pesti kávéháza k tulajdonosa.
Telefon: 3-18, 8-40

Téli fürdőháza

A Budai Szt.-Istvánfürdő Farszálodájában és Thermal-s állodájában lakás teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb. Minden szobától fűtött folyosók vezetnek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-, meleg- kénes forr sok, iszapborogatások. Prospektust küld a Szt.-Istvánfürdő R-T. Budapest, Endám. Kristály forrásásványviz étvágyat javító gyomorrontást megakadályoz.

Kézimunkák,

előrajzolt, kezdett és kész kivitelben u. m. hozzávaló kelmék és anyagok legjobban és olcsó árban kaphatók.
Gentler Adolf,
kézimunka iparos és műrajzoló
VIII. ker., József körút 75 szám.
Elsőrendű Strucz-pamut (Aszirágán) minden színben
1 Motring 10 dkgr. 1 kor.
Vidékre árjegyzéket ingyen küldök.

„Mátyás király” kávéház

Rákóczy-ut 19.
Esténként
Farkas Pali és Csorba Zsiga
híres zenekara hangversenyoz.
Válogatott színházi vacsora, hideg tuffel
Tisztelettel
Nagy Sándor
kávéház tulajdonos.

Ön bérel

egy ócska zongorát vagy pianót és kidob

havonta 12.- vagy 16.- korona kölcsöndíjat, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

Ha fizet

havonta 20.- koronát kap egy kiváló gy. rtmányu, legmodernebb ércpánczélt ócsa keresztúros, új zongorát vagy pianót nem ir alá váltót nem állít kezest. nem leköte ezette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. n. ideális szolid, liberális módon kapható kizáróosan csak

„MUSICA” részvénytársaság

(Székhely: STERNBERG DEZSŐ)
zongoraeladási és kölcsönzó telepén. Eufon tölcser-néiküli legközelebb gramofon- és művészlemezok foelárúsítása

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt
(Király-n sarok, az Ország Zenekademia közelében)
Telefon 4-81. Telefon 4-81.
Zongorák beszerelése, javítása, hangolása legkiválóbban — zongora rendszor kedvezményében egyelőre csak a városban lakók részesülnek

Nem érdemes rongyosan járni!

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.

„Globus” műintézet és kiadvállalat részvénytársaság közforgóépén Budapesten, VI. Aradi-utca 8. sz.